

mgr Lidia Wasylyszyn
doradca metodyczny nauczania chemii
przy Urzędzie Miasta Krakowa
e-mail: lwasylyszyn@02.pl

Kraków, dnia 12 czerwca 2009 r.

OPINIA DYDAKTYCZNA

Tytuł: *Świat chemii. Program nauczania chemii w gimnazjum*
Autor: Anna Warchoń, Dorota Lewandowska
Wydawca: Zamkor P. Sagnowski i Wspólnicy spółka jawna, Kraków

Opiniowany „Program nauczania chemii w gimnazjum” obejmuje wszystkie treści merytoryczne zawarte w nowej podstawie programowej, która będzie obowiązywać od września 2009 roku.

Treści nauczania ujęte w programie stanowią przemyślany układ, pozwalający uczniowi na właściwe pojmowanie środowiska.

Ponadto treści te:

- a) są zgodne z aktualnym stanem wiedzy chemicznej oraz innych przedmiotów przyrodniczych,
- b) pozwalają u uczniów kształtować kreatywne myślenie i badawczą postawę (jedno z założeń reformy),
- c) dają możliwość dostosowania ich do możliwości ucznia a tym samym indywidualizację procesu nauczania (jedno z założeń reformy).

Nowatorskim posunięciem autorów programu jest propozycja bloków lekcji powtórzeniowych po realizacji kilku działów. Niewątpliwie to strzał w przysłowiową dziesiątkę! Nikt z nas nie ma wątpliwości, że znajomość pewnych zagadnień, po zrealizowanym dziale, wpływa na jakość zrozumienia kolejnych treści. To posunięcie niesie niemałe możliwości dla uczniów o zróżnicowanych umiejętnościach. Uczeń zdolny może ugruntować swoją wiedzę, uczeń przeciętny usystematyzować ją, a ten słaby ma jeszcze szansę czegoś się nauczyć.

Właściwe określenie ogólnych i szczegółowych celów nauczania stanowi w pewnym sensie klucz do sukcesu ucznia. Nie jest to proste, zwłaszcza kiedy podaż różnego rodzaju informacji przewyższa ich popyt. Uważam, że

zaproprowany rozkład materiału pozwoli przeciętnemu uczniowi (do takich uczniów odnosi się podstawa programowa) osiągnąć sukces. Daje on bowiem możliwość skutecznego kształtowania zawartych w podstawie programowej celów szczegółowych, będących zarazem spisem standardów wiedzy i umiejętności. Zaś realizację celów ogólnych, umożliwiają trafnie dobrane procedury osiągania celów, jak i propozycje kryteriów oceny i metod sprawdzania osiągnięć uczniów.

Opiniowany program nauczania zawiera też wszystkie elementy zgodnie z zaleceniami MEN:

- a) szczegółowe cele kształcenia i wychowania,
- b) treści nauczania wraz z opisem założonych osiągnięć uczniów zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego, zawarte w ogólnym i blokowym rozkładzie materiału,
- c) procedury osiągania celów kształcenia i wychowania, z uwzględnieniem możliwości modyfikacji w zależności od sytuacji dydaktycznej i indywidualizacji pracy z uczniem zdolnym oraz uczniem mającym trudności w nauce,
- d) opis założonych osiągnięć ucznia,
- e) propozycje kryteriów oceny i metod sprawdzania osiągnięć ucznia.

Dodatkowo umieszczono w nim charakterystykę programu oraz komentarz do podstawy programowej.

Opiniowany program, przygotowany przez doświadczonych nauczycieli praktyków, jest poprawny pod każdym względem. Zawiera treści zgodne z zaleceniami Unii Chemii Czystej i Stosowanej oraz z zaleceniami sanepidu.

Reforma programowa daje nauczycielowi możliwość modyfikacji programu, a tym samym dostosowania go do zespołu uczniów. I tu program wychodzi naprzeciw oczekiwaniom nauczycieli. Proponowany rozkład materiału ma stanowić materiał w formie do edycji (niebawem zamieszczony na Portalu Nauczyciela w serwisie chemia.zamkor.pl). Daje to nauczycielowi możliwość wprowadzenia zmian i dostosowania programu do:

- warsztatu pracy nauczyciela,
- możliwości zespołu uczniowskiego,
- wyposażenia szkoły,
- zasad oceniania obowiązujących w szkole,
- planu wychowawczego,
- planu pracy szkoły (a w tym tzw. godziny kartowe),
- położenia szkoły.

Realizację programu wspomaga też pakiet edukacyjny, który zawiera:

- trzyczęściowy podręcznik,
- zeszyty ćwiczeń,
- płytę DVD ze sfilmowanymi eksperymentami chemicznymi,
- animacje komputerowe,
- foliogramy,
- poradniki dla nauczycieli,
- serwis dla nauczycieli systematycznie wzbogacany o różnorodne materiały,
- książki z serii „Biblioteka nauczyciela chemii”,
- gry edukacyjne.

Nauczyciel, decydujący się na pracę z opiniowanym programem, może także skorzystać z dodatkowej oferty wydawnictwa: odczynników chemicznych, szkła oraz sprzętu laboratoryjnego.

Reasumując, uważam, że opiniowany „Świat chemii. Program nauczania chemii w gimnazjum” spełnia wymogi określone przez nową podstawę programową nauczania chemii.

mgr Lidia Wasylszyn